

Asia: VN/24846/2023

Valtion tutkimus- ja kehittämisrahoituksen käytön monivuotinen suunnitelma

Yleiset kysymykset

Onko suunnitelmassa ja sen linjauksissa tunnistettu olennaiset asiat?

Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue kiittää mahdollisuudesta lausua asiaan.

Näkemyksenämme toteamme, että suunnitelmassa tulee huomioida tasavertaisesti myös ne hyvinvointialueet, joiden yhteydessä ei toimi yliopistosairaalaa. Linjauksissa ja suunnitelmissa tulee nähdä hyvinvointialueiden kokonaisuus laaja-alaisesti, huomioiden perustason tutkimustoiminta, soveltava ja vaikuttava tutkimus sekä arjen innovaatiot kehittämistoimintoihin, yliopistosairaaloiden tutkimustoiminnan ohella.

Lisäksi suunnitelmassa tulee huomioida hyvinvointialueiden sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen palveluihin kohdentuva TKI-rahoitus, sillä niiden tutkiminen ja kehittäminen on merkittävässä roolissa hyvinvointialueiden perustehtävän toteuttamisessa ja kehittämisessä.

Lisäksi toteamme, että pyydämme huomioimaan, että sosiaalityön yliopistotasaisen tutkimuksen valtionavustuksen määrää tuleen, jaon ja hallinnoinnin samalla tavoin kuin terveyden tutkimukseen kohdistetun VTR rahoituksen kanssa toimitaan.

Miten suunnitelma vaikuttaa sektorinne ja/tai organisaationne toimintaan?

Tällaisenaan suunnitelma rajaa merkittävältä osin pois kaiken tutkimus- ja kehittämistoiminnan, jota tehdään hyvinvointialueiden arjessa ja sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen palvelujen perustasolla. Tällöin tutkimus- ja kehitystoiminnan vaikutus jää vain välilliseksi ja esimerkiksi uuden tutkimuksen implementointi hyvinvointialueiden arkeen on vaikeaa. Vaikuttavuuden lisäämiseksi perustason kehittämistä ja tutkimusta on välittämätöntä lisätä.

Huomiot suunnitelman linjauksiin

Yhteistyö on Suomen T&K-toiminnan vahvuus

Laaja-alainen yhteistyö eri toimijoiden kanssa on oleellinen edellytys tutkimus- ja kehittämistoiminnalle ja sen onnistumiselle. Eri toimenpiteiden tulee tähdätä erityisesti kansainväliseen yhteistyöhön, ei vain kansalliseen järjestelmän sisäiseen yhteistyöhön.

Yritysten kunnianhimoisen T&K-toiminnan lisääntyminen vauhdittaa talouskasvua

- **Yritysten T&K-investoinnit kasvuun**
- **Uusia yrityksiä T&K-toimintaan**

-

T&K-osaaminen lisääntyy ja T&K-osaajien määrä kasvaa julkisella ja yksityisellä sektorilla tuottavuuskasvun tueksi

- **Uutta tietoa tuottava T&K-toiminta**
- **Tutkijanurat vahvistuvat julkisella ja yksityisellä sektorilla**

Hyvinvointialueiden toimintojen kehittyminen edellyttää vahvaa osaamista ja osaamisen lisäämistä. Tästä johtuen tarvitaan erilaisia osaamisen kehittämisen malleja ja kanavia, joissa on tosiasiallisesti aikaa ja mahdollisuuksia tehdä tutkimustyötä esimerkiksi kliinisen työn ohella.

Korkeatasoiset tutkimus- ja teknologiainfrastruktuurit lisäävät Suomen houkuttelevuutta

- **Strategisia vahvuusaloja tukevat infrastruktuurit**
- **Suurteholaskennan kapasiteetin päivittäminen**

-

Kansainvälinen yhteistyö ja kansainvälisen T&K-rahoituksen hyödyntäminen lisääntyvät

- **EU:n T&K-yhteistyö**
- **Muu kansainvälinen T&K-yhteistyö**

EU-rahoitus nähdään tarpeellisena lisänä T&K-toimintaan.

T&K-toiminnan strategiset valinnat rakentavat Suomen tulevaisuuden menestystä

T&K-toiminnan strategisina valintoina on tärkeää huomioida tasavertaisesti myös ne hyvinvointialueet, joilla ei ole yliopistosairaala. Erityisesti sosiaalihuoltoon kohdennettua tutkimustoimintaa on välttämätöntä lisätä muillakin kuin yliopistollisen sairaalan alueilla.

Huomiot muihin suunnitelman osioihin:

Mahdolliset huomiot suunnitelman seurantaan (luku 4)

Seurannan kannalta pidämme merkittävänä sitä, että T&K-toiminnan ja -rahoituksen vaikutusten ja vaikuttavuuden seurantaan ja mittaamiseen panostetaan riittävästi.

Mahdolliset huomiot TKI-toimintaympäristön kehittämiseen (luku 5)

Hyvinvointialueiden kehittämistoiminnan rahoitus jää suunnitelman perusteella lähes täysin alueiden yleisrahoituksen varaan. Tällä voi olla erittäin negatiivisia ja kauaskantoisia vaikutuksia T&K-toiminnan tavoitteiden ja tulosten käytännön toteuttamisen kannalta.

Penninkangas Tanja
Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue - johtajaylihoitaja, hoitotieteen
professiojohtaja Kaija-Riitta Suonsyrjä ja sosiaalihoitaja, sosiaalityön
professiojohtaja Tanja Penninkangas